

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2015-09-02
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
7542-15

SÖKANDE

Ricoh Sverige AB, 556228-8851

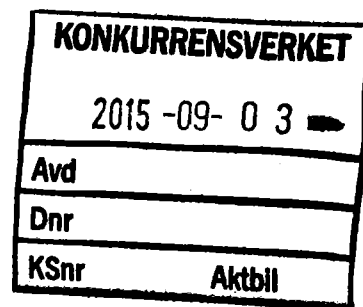
Ombud: Advokat Carl Norén
Kastell Advokatbyrå AB
Box 7169
103 88 Stockholm

MOTPART

Tullverket
Box 12854
112 98 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett genom en ny utvärdering där även Ricoh Sverige AB:s anbud beaktas.

Dok.Id 626880

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Tullverket genomför en upphandling genom avrop från Kammarkollegiets ramavtal "*Dokumenthantering 2012 – Skrivare, MFP, Programvaror och tjänster, (dnr 96-16-2012)*". Avrop sker genom förnyad konkurrensutsättning (dnr UPP 2015-48). I tilldelningsbeslut den 1 april 2015 beslutade Tullverket att anta anbud från annan anbudsgivare än Ricoh Sverige AB (Ricoh). Av tilldelningsbeslutet framgår även att anbudet från Ricoh diskvalificerats.

Ricoh ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras där Tullverket beaktar Ricohs anbud och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Tullverket bestrider bifall till ansökan.

PARTERNAS TALAN

Ricoh anför bl.a. följande. Ricoh har uppfyllt samtliga krav i upphandlingen och det finns därmed inte skäl att förkasta bolagets anbud. Genom att utesluta anbudet vid anbudsutvärderingen har Tullverket brutit mot principerna om likabehandling och transparens. Detta har medfört att Ricoh har lidit eller riskerar att lida skada.

I upphandlingen till ramavtalet definierades sex olika typfunktioner. Typfunktion 5 är en maskin som benämns "MFP Mellan Färg". Denna maskin är en s.k. arkivbeständig typfunktion. Det finns inte något krav på att denna typfunktion ska vara utrustad med dokumentmatare.

Tullverket har i avropsförfrågan efterfrågat en maskin som benämns "Arkiv MFP Mellan Färg". Av avropsförfrågan framgår att maskinen ska

vara utrustad med dokumentmatare till skillnad från typfunktion 5 enligt ramavtalet. Detta innebär att Tullverket har ställt upp ett krav på en helt annan egenskap och funktion än vad som gäller för typfunktion 5 i ramavtalet. Tullverket har således inte efterfrågat typfunktion 5 utan en skrivare med andra egenskaper och funktioner.

Tullverket anser att det finns ett takpris för maskinen "Arkiv MFP Mellan Färg", att bolaget i sitt avropssvar har överskridit detta takpris och att det därmed finns grund för förkastande av bolagets anbud. Takpriset enligt ramavtalets villkor gäller endast för typfunktioner som definierats i ramavtalet. Om en avropande myndighet begär att någon tillkommande funktion som inte följer av ramavtalet ska inkluderas i maskinen är det inte längre fråga om en typfunktion som definierats av ramavtalet. Ramavtalets villkor om takpriser är därmed inte längre tillämpliga. Förändringar i funktionerna påverkar prissättningen av maskinerna.

Om det finns ett takpris för maskinen "Arkiv MFP Mellan Färg" har även det vinnande anbudet överskridit detta.

Tullverket anför bl.a. följande. Tullverket har inte på något sätt förändrat eller lagt till krav på ett ur upphandlingsrättslig synpunkt otillåtet sätt, utan det är bolaget som har överskridit gällande takpriser/köppriser för aktuell typkonfiguration. I avropet har Tullverket utgått från de i ramavtalet ställda kraven för respektive typkonfiguration, bl.a. "Typfunktion 5 – MFP Mellan Färg" med arkivbeständig utrustning. Denna maskin är benämnd "Arkiv MFP Mellan Färg" i ramavtalet, förfrågningsunderlaget samt pris- och specifikationskapitlet.

"Arkiv MFP Mellan Färg" motsvarar i ramavtalet den maskin som leverantörer offererat för "Typfunktion MFP Mellan Färg". Skillnaden är att "Arkiv MFP Mellan Färg" ska vara utrustad för arkivbeständig utskrift

samt att den ska vara prissatt enligt ramavtalets förfrågningsunderlag. Med utgångspunkt i ovan nämnda specifikationer samt med stöd från ramavtalets bilaga *Kravkatalog*, avsnitt funktionskrav, har Tullverket för "Typfunktion 5 MFP Mellan Färg" samt "Typfunktion 6 – MFP Stor" efterfrågat typkonfigurationer med dokumentmatare. Aktuella typkonfigurationer finns med dokumentmatare som standard alternativt som valbar utrustning för samtliga maskiner som leverantörer angivit för "Typfunktion 5 MFP Mellan Färg" samt " Typfunktion 6 MFP Stor". I det fall leverantören inte har dokumentmatare som standard i efterfrågad typkonfiguration finns möjlighet att prissätta funktionen separat, vilket innebär att takpriset/köppriset för skrivaren inte påverkas.

Det är helt i överensstämmelse med ramavtalet att precisera och i vissa fall lägga till funktionella krav, i synnerhet då ställda krav inte på något sätt är kontroversiella utan är ställda med hänsyn till att säkerställa att upphandlingen genomförs och konkurrensutsättning sker utifrån de grundläggande principerna som gäller för offentlig upphandling. Tullverket har i avropsförfrågan frågat efter "Arkiv MFP Mellan Färg" och avsett att leverantörerna givetvis ska offerera de i ramavtalet specificerade skrivarna till max angivet takpris/köppris.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta

har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Tullverket har förkastat Ricohs anbud på grund av att offererat pris för maskinen "Arkiv Mellan MFP Färg" överskrider ramavtalets takpris. Ricoh anser i korthet att detta strider mot principerna om likabehandling och transparens då det inte finns något obligatoriskt krav på takpris för den aktuella maskinen.

Av punkt 6.2 i avropsförfrågan framgår att Tullverket avropar de modeller som leverantörerna matchat mot typfunktioner i ramavtalet samt att myndigheten valt att begära pris och förtydliga krav för bl.a. "Arkiv MFP Mellan Färg". Vidare anges i punkt 6.2.2 att "Arkiv MFP Mellan Färg" ska levereras med bl.a. dokumentmatare.

Enligt punkt 3.2.7.2. i förfrågningsunderlaget till ramavtalet motsvaras "Arkiv MFP Mellan Färg" av den utrustning som offererats för "Typfunktion 5 – MFP Mellan Färg". Vidare anges i punkt 3.2.7.3 att pris för bl.a. maskinen "Arkiv MFP Mellan Färg" ska redovisas och att priset ska användas i takprislista för avrop. Pris ska avse takpriser och får inte överstigas under avtalstiden.

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte finns något krav i ramavtalet på att typfunktionen "Arkiv MFP Mellan Färg" ska vara utrustad med dokumentmatare. Av ramavtalets kravkatalog framgår dock att ett sådant krav kan ställas vid förnyad konkurrensutsättning på det sätt som Tullverket har gjort i avropsförfrågan. Kravet på dokumentmatare innebär emellertid att Tullverket avropat en maskin med delvis andra funktionskrav än typfunktionen "Arkiv MFP Mellan Färg". Då detta får anses kunna ha betydelse för leverantörernas prissättning anser förvaltningsrätten att punkt

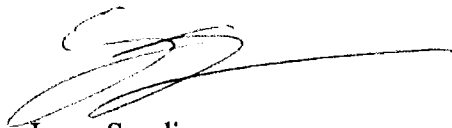
3.2.7.3. i förfrågningsunderlaget till ramavtalet ska tolkas på så sätt att villkoret avseende takpriser endast gäller vid avrop av maskiner med motsvarande konfigurationer som ramavtalets typfunktioner. Då Tullverket har ställt ytterligare funktionskrav har det därmed inte funnits skäl att förkasta Ricohs anbud med hänvisning till ramavtalets takpris för "Arkiv MFP Mellan Färg". Vad Tullverket anfört om att Ricoh haft möjlighet att prissätta dokumentmataren separat leder inte till någon annan bedömning.

Genom att förkasta Ricohs anbud på det sätt som skett har Tullverket brutit mot 1 kap. 9 § LOU. Ricoh har till följd av detta i vart fall riskerat att lida skada. Det finns därför skäl för ingripande mot upphandlingen. Då den brist som konstaterats påverkat utvärderingsfasen är det tillräckligt att upphandlingen rättas genom en ny utvärdering där även Ricohs anbud beaktas (jfr RÅ 2005 ref. 47). Ansökan ska därmed bifallas i enlighet med detta.

Vid denna bedömning finns inte skäl att pröva det Ricoh anfört om att även vinnande anbudsgivare borde ha förkastats.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Jonas Sunding

Förvaltningsrättsfiskal

Marie Englund har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.